

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

Г. Й. Волкотруб

УКРАЇНСЬКА МОВА: РОЗМОВНО-ФОНЕТИЧНИЙ КУРС

Навчальний посібник

Київ
ДП «Видавничий дім «Персонал»
2017

УДК 005:316.612

ББК 65.050

I-49

Рецензенти: *Г. В. Межжеріна*, д-р філол. наук, проф.
Н. О. Бойко, канд. філол. наук, доц.
З. У. Борисова, канд. філол. наук, проф. МКА

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 11 від 26.10.16)

Волкотруб Г. Й.

I-49 Українська мова: розмовно-фонетичний курс: навч. посіб. /
Г. Й. Волкотруб. – Київ : ДП “Вид. дім “Персонал”, 2017. – 148 с.
ISBN 978-617-02-0263-5

Посібник призначений для осіб, які починають вивчати українську мову з нульового рівня. Він ставить за мету ознайомлення з базовими фонетичними та лексико-граматичними явищами української мови, формування початкових граматичних і мовленнєвих навичок.

Посібник складається з 12 уроків. Кожний урок містить фонетичний, лексичний і граматичний матеріал, вправи для оволодіння усним і писемним мовленням.

ББК 65.050

ISBN 978-617-02-0263-5

© Г. Й. Волкотруб, 2017
© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2017
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2017

ПЕРЕДМОВА	6
УРОК 1 (перший урок)	7
Фонетика: голосні <i>а, о, у, е, и, і</i> ; приголосні <i>м, т, д, в, ф, к, н</i> . ІК-1, ІК-2, ІК-3.	
Комунікативні моделі: Тато тут. Вікно там.	
1) – Де мама? – Мама вдома. 2) – Тато тут? – Так, тато тут.	
3) – Фонтан там? – Ні, фонтан тут. 4) – Ві́та ме́дик?	
– Так, Ві́та ме́дик. Ма́ма тут, а та́то там.	
Граматика: Він, вона, воно, вони.	
УРОК 2 (другий урок)	17
Фонетика: приголосні <i>с, з, ц, л, р</i> .	
Комунікативні моделі: 1) Це студент. Це адреса.	
2) Це тато? Так, це тато. Так, це він. 3) Це Оксана?	
Ні, це не Оксана. Ні, це не вона. 4) Макси́м – те́ніси́ст.	
Оде́са – це мі́сто. 5) Макси́м студе́нт? Так, він студе́нт.	
6) Зі́на фі́зик? Ні, вона́ не фі́зик. Вона́ матема́тик.	
Граматика: лимон – лимони, ва́за – ва́зи, ві́кно – ві́кна.	
УРОК 3 (третій урок)	31
Фонетика: приголосні <i>п, б, з, г, х</i> .	
Комунікативні моделі: 1) – Хто це? – Це Окса́на.	
– Хто вона? – Вона студе́нтка. 2) Хлі́б – це проду́кт.	
Стоматоло́г – це лі́кар. 3) – Тут те́пло? – Так, тут те́пло.	
Граматика: він, вона, воно – вони.	
УРОК 4 (четвертий урок)	43
Фонетика: йотовані <i>я, ю, є, ї</i> .	
Комунікативні моделі: – Це твій брат? – Так, це мій брат.	
– Ні, це не мій брат.	
Граматика: я – мій, ти – твій, він – його́, вона – її́.	
УРОК 5 (п’ятий урок)	52
Фонетика: приголосні <i>ж, ч, ш, щ</i> ІК-4.	

Комунікативні моделі: 1) – Він виклада́ч? – Так, він виклада́ч.
 – А вона? – Вона теж виклада́ч. 2) – Як твоє́ прізвище?
 – Моє́ прізвище – Жиленко. 3) – Це яблуко?
 – Ні, це не яблуко, а гру́ша.

Граматика: гараж – гаражі, груша – груші,
 прізвище – прізвища, ніж – ножі, річ – речі.

УРОК 6 (шостий урок) 64

Фонетика: м'які приголосні звуки: [л'], [н'],
 [с'], [з'], [ц'], [р'].

Граматика: портфель – портфелі, олівець – олівці;
 чий – чия – чие – чії, наш, ваш, їхній;
 адреса: м. Київ, вул. Хрещатик, б. 10, кв. 12.

Комунікативні моделі: – Як вас звати?
 – Мене звати Марія Іванівна.

УРОК 7 (сьомий урок) 78

Фонетика: м'які приголосні звуки: [т'], [д']

Комунікативні моделі: 1) – Скажи, будь ласка, де інститут?
 – Ось він. – Дякую. 2) – Скажи, будь ласка, це твоя газета?
 – Так. – Можна? – Будь ласка. 3) – Скільки коштують
 ваші вікна? – На жаль, я не знаю, скільки вони коштують.

Граматика: дієслова: я читаю, ти читаєш, він читає,
 ми читаємо, ви читаєте, вони читають.

УРОК 8 (восьмий урок) 90

Комунікативні моделі: – Якою мовою ти говориш?

– Я говорю українською мовою. Я говорю по-українському.

Граматика: 1) дієслова: я говорю, ти говориш, він говорить,
 ми говоримо, ви говорите, вони говорять. 2) Як? добре,
 погано, швидко, повільно. 3) Коли? зараз, сьогодні, зранку,
 удень, увечері, уночі. 4) Де? тут, праворуч, вгорі, внизу,
 поруч, поряд.

УРОК 9 (дев'ятий урок) 101

Фонетика: апостроф, ІК-5.

Комунікативні моделі: – Який сьогодні день?

– Сьогодні п'ятниця.

Граматика: 1) числівники: один, два, три, чотири,

один стіл, одна мапа, одне вікно;

2) прикметники: гарний дім, гарна квартира, гарне вікно;

3) дієслова: їсти, пити.

УРОК 10 (десятий урок)..... 115

Фонетика: подовжені приголосні: життя [т'а], знання [н'а].

Комунікативні моделі: 1) – Ти знаєш, яке це завдання?

– Так, знаю. Це домашнє завдання. 2) – Якою мовою ви навчаєтесь? – Ми навчаємось українською мовою.

3) – Чому студенти гарно розуміють текст?

– Тому що вони знають усі слова. 4) Це не просто гарний, а дуже гарний фільм.

Граматика: 1) дієслова: навчатися, спілкуватися, дивитися,

2) займенники: цей (дім), ця (вода), це (вікно), ці (будинки),

3) числівники: перший, другий, третій.

УРОК 11 (одинадцятий урок)..... 128

Фонетика: африкати [дж^] і [дз^].

Граматика: минулий час дієслів, майбутній час дієслів, доконаний і недоконаний вид дієслів.

УРОК 12 (дванадцятий урок) 141

Повторення

УКРАЇНСЬКИЙ АЛФАВІТ 147

Посібник призначений для осіб, які починають вивчати українську мову з нульового рівня під керівництвом викладача. Його мета – ознайомити студентів з базовими фонетичними та лексико-граматичними явищами української мови, сформувані початкові мовленнєві навички, необхідні для реальної комунікації.

Посібник складається з 12 уроків, що містять фонетичну інформацію про звуки, наголос, інтонацію, відповідний лексичний матеріал, а також завдання, що розвивають навички читання, письма й говоріння.

Опрацьовуючи навчальний матеріал, студенти навчаться розрізняти та відтворювати звуки української мови, правильно наголошувати слова, володіти технікою читання та українською графікою, продуктивно засвоюють значний лексичний масив (понад 800 слів).

Посібник допоможе іноземним студентам сформувати інтонаційно-мовленнєві навички. Вони вивчать основні типи інтонаційних конструкцій: ІК-1 (інтонація розповідного речення), ІК-2 (інтонація питального речення з питальним словом), ІК-3 (інтонація питального речення без питальних слів), ІК-4 (інтонація неповного питального речення із сполучником *а*), ІК-5 (інтонація оцінного речення із займенником *який*).

Студенти отримають первісні уявлення про деякі морфологічні явища, зокрема про число й рід іменників, особові, присвійні, вказівні займенники, кількісні й порядкові числівники, особові форми дієслів І і II дієвідміни, форми минулого і майбутнього часу, недоконаний та доконаний вид дієслів, прислівники.

Робота над фонетикою, лексикою та граматикою здійснюється у тісному зв'язку з розвитком навичок усного мовлення.

Уроки містять малюнки, таблиці й схеми, у яких наочно представлений теоретичний матеріал. Практичні завдання дають можливість закріпити отримані навички та проконтролювати засвоєння теорії.

Посібник розрахований на 80 годин. Він може бути використаний як для аудиторної, так і для самостійної роботи.

Матеріал посібника закладає базу для подальшого вивчення української мови, засвоєння відмінкової та синтаксичної системи.

Посібник стане у пригоді студентам, а також іноземцям різних вікових категорій на початковому етапі вивчення української мови.

УРОК 1

(Перший урок)

Фонетика	Голосні <i>а, о, у, е, и, і</i> Приголосні <i>м, т, д, в, ф, к, н</i> ІК-1, ІК-2, ІК-3
Комунікативні моделі	Тато тут. Вікно там. 1) – Де мама? – Мама вдома. 2) – Тато тут? – Так, тато тут. 3) – Фонтан там? – Ні, фонтан тут. 4) – Ві́та ме́дик? – Так, Ві́та ме́дик. Ма́ма тут, а та́то там.
Граматика	Він, вона, воно, вони

Слухаємо, читаємо, розмовляємо й пишемо українською

Голосні звуки

1. Слухайте, повторюйте, читайте.

Аа [а]	а – а – а		
Оо [о]	о – о – о	а – о – а	оо – ао – оа – ао
Уу [у]	у – у – у	у – о – у	уо – оу – оа – ау
Ее [е]	е – е – е	е – а – е	еу – еа – ео – ае
Ии [и]	и – и – и	и – е – и	иа – ио – иу – ие
Іі [і]	і – і – і	і – е – і	іа – іо – іу – іе

2. Пишіть.

Аа Оо Уу Ее Ии Іі а о у е и і ао оу уе еи иі іа

Приголосні звуки

1. Слухайте, повторюйте, читайте.

ма а – ма – ам ме е – ме – ем амо́ – ома́

М м [м] мо о – мо – ом ми и – ми – им уме́ – ему́
 му у – му – ум мі і – мі – ім имі́ – імі́
 ма́ма, Ё́мма, ма́ма і Ё́мма.

2. Пишіть.

М м Ма ам Мо ом Му ум Ме ем Ми им Мі ім
мама, Емма.

3. Слушайте, повторюйте, читайте.

	та а – та – ат	те е – те – ет	ато́ – ота́
Т т [т]	то о – то – от	ти и – ти – ит	уте́ – ету́
	ту у – ту – ут	ті і – ті – іт	иті́ – іті́

та́то, ма́ти, та, там, тут, Том,
 та́то і ма́ма, та́то та ма́ма,
 Ё́мма і Том, Том та Ё́мма.

ма́ти = ма́ма та = і там ≠ тут

Том тут.

Ё́мма тут. Том там.

Та́то тут. Ма́ма тут.

Та́то і ма́ма тут.

Та́то та ма́ма тут.

4. Пишіть.

Т т Та ат То от Ту ут Те ет Ти ит Ті ім
тато, мати, Том, тут, там.

Тато і мама тут. Тато та мама там. Том та Емма тут.

5. Слухайте, повторюйте, читайте.

	да а – да – ад	де е – де – ед	адо́ – ода́
Д д [д]	до о – до – од	ди и – ди – ид	уде́ – еду́
	ду у – ду – уд	ді і – ді – ід	иді́ – іді́

24.08.15

дім і дим

да́та

мед

де, да́та, дім, дим, мед

[т] – [д]

та – то – ту	те – ти – ті	ата́ – ада́	ато́ – адо́	ату́ – аду́
да – до – ду	ди – де – ді	ате́ – аде́	ати́ – ади́	а́ті – а́ді
та – да	то – до	ту – ду	дат – дот	дут – дет
те – де	ти – ди	ті – ді	тад – тод	туд – тед
			тид – тід	

6. Пишіть.

Д д Да ад До од Ду уд Де ед Ди ид Ді іг
Де, дата, де, дім, дим, мед.

7. Слухайте, повторюйте, читайте.

┌		┐┐
там	дим	мама
тут	дім	тато
де	мед	дата

Ма́ма тут. Та́то там.
Да́та тут. Ме́д там.

 Ма́ма тут	ІК-1
--	------

8. Слушайте, повторюйте, читайте.

	ва а – ва – ав	ве е – ве – ев	аво́ – ова́
В в [в]	во о – во – ов	ви и – ви – ив	увé – еву́
	ву у – ву – ув	ві і – ві – ів	иві́ – іві́

два – дво – дву

тва – тво – тву

две – дви – дві

тве – тви – тві

			
вода́	два	авто́	Ваді́м удо́ма

Вода́, мо́ва, авто́, два, вдо́ма, Ві́та, Ваді́м.

Ма́ма і та́то вдо́ма. Том удо́ма. Ваді́м та Ві́та тут.

вдо́ма = удо́ма

Вода́ там. Авто́ тут. Вода́ і ме́д удо́ма.

9. Пишіть.

В в ва во ву ве ви ві гва тва гву тве гви тві

Віта, Вадим, вода, мова, авто, вдома, два.

Вода там. Авто тут. Віта та Вадим удома.

10. Читайте.

Де ме́д? Ме́д тут.